ORPHEUSZ
KIADÓ

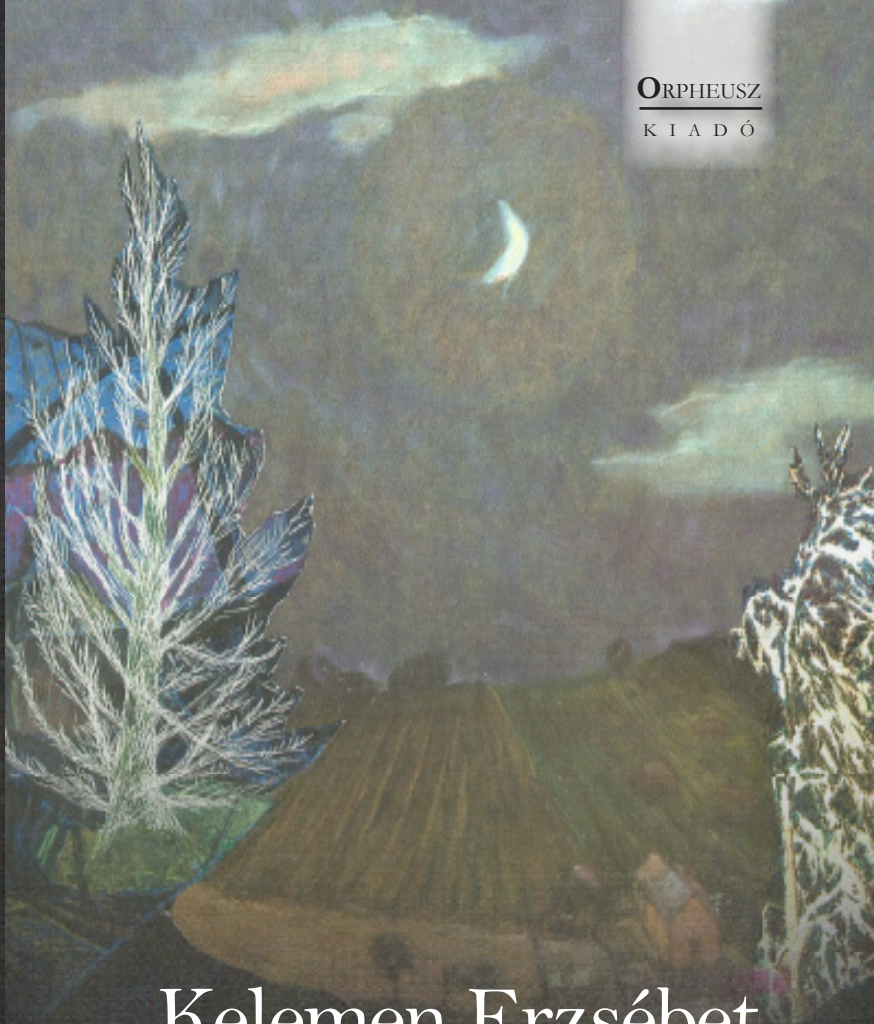

Kelemen Erzsébet
Rorate

Kelemen Erzsébet Rorate

ORPHEUSZ
KIADÓ

Kelemen Erzsébet

Rorate

Kelemen Erzsébet

Rorate

Orpheusz Kiadó
Budapest, 2017

A kötet a Nemzeti Kulturális Alap
támogatásával jelent meg.

A borítóképet és az illusztrációkat
Huszti László készítette

© Kelemen Erzsébet, 2017
© Orpheusz Kiadó, 2017

Két kezem kezedben

Édesanyámnak

Két kezem kezedben:
kislányként
az öreg diófa árnyékában
lóbálva a lábam
a nyugágy-hintán
előre hátra lendületesen
mintha ettől
szálltunk volna tovább
képzeletben
az időkorlátokat szétfeszítve
pedig észrevétlen
Te ringattad csendben
mint a bölcsőmet korábban
amikor éjjelente
csendes árnyak lengtek
kopogtak az ablakon
pedig csak a szél mozgatta
kint a fákat –
megértettem
könnyek közé
befonva szavaid
hogy miért kell
vállalni a szenvedést
amikor nincsenek
nem lehettek miértek
csak a KISZ-titkár

technikatanárnő
és az igazgató vasszigora
ami meghatározta az iskolarendet
s a tanári kar kollektív szégyene
hogy rontom a statisztikát
mert egyedül csak én járok
hittanra misére
az osztályfőnök ki is akart dobni
az óráiról amikor
a dialektikus materializmus
elméleteit feszegette
Isten létezését tagadva –
két hét múlva
ott zokogtam a sírjánál
mert tudtam
nemes lélek volt
s felkészületlenül érte
a halál

A kezem kezedbe fonódott
a hintában ülve
amikor jó tornászként
atlétikaversenyre készültem
s az új osztályfőnököm gúnyolt:
a térdeplésben leszek az első
mondta az osztálytársak
hahotájától kísérve
de már biztatni se kellett őket:
nevelődtek az új rend hívei

egy szőke lány különösen élvezte
a kegyetlenséget
50 fillérért akart összeveretni
ismeretlen fekete suhancokkal
s mint ólálkodó megfigyelő
mindig „vigyázott” rám
jelentéseket készített
– akkor még nem sejtettem:
vannak emberek
akik így nyerhetik el
napjaik értelmét

Két kezem kezedbe rejtettem:
a hintából néztem
a házunk előtt elhaladó
ismerős arcokat
akik mindig megcsodálták
a gyönyörű házat portát
a kis patakkal körbeölelt várat
a gyermekkori játékok erődjét
s szólnom sem kellett
a hallgatásból is megértetted
ha terheket cipeltem
Te erőt adtál ekkor is
hogy szikla lehessek
amit nem vehetnek be
az ellenség erői
olyan legyek mint Péter
Jónás fia Betszaidából

akire építette a Mester
az egyházát

Két kezed kezemben:
már nincs meg az öreg diófa
csak a helyét jelölő
betongyűrű
a friss színe el is válik
a régi lapoktól
a ház előtt is egyre több
idegen halad el:
még mindig megcsodálják
az otthonunk
a hinta is a régi
ugyanúgy ringat altat
csendben én hajtom már
az időkorlátokat szétfeszítve
kezembe rejtem kezedet
anyukám gyöngyöm
bevetted a gyógyszered?
ittál eleget?
többet kellene enned
hallod drága?
persze persze...
megint a szíved?
csak az idő miatt
az az oka
tudod a front – nyugtatom
s csókolom az áldott kezet

újra kislányként hozzád bújva
a válladon fejem
megnyugszol
megnyugszom
a hintát már Te hajtod ringatod
akár régen a bölcsőmet
s én újra erős vagyok

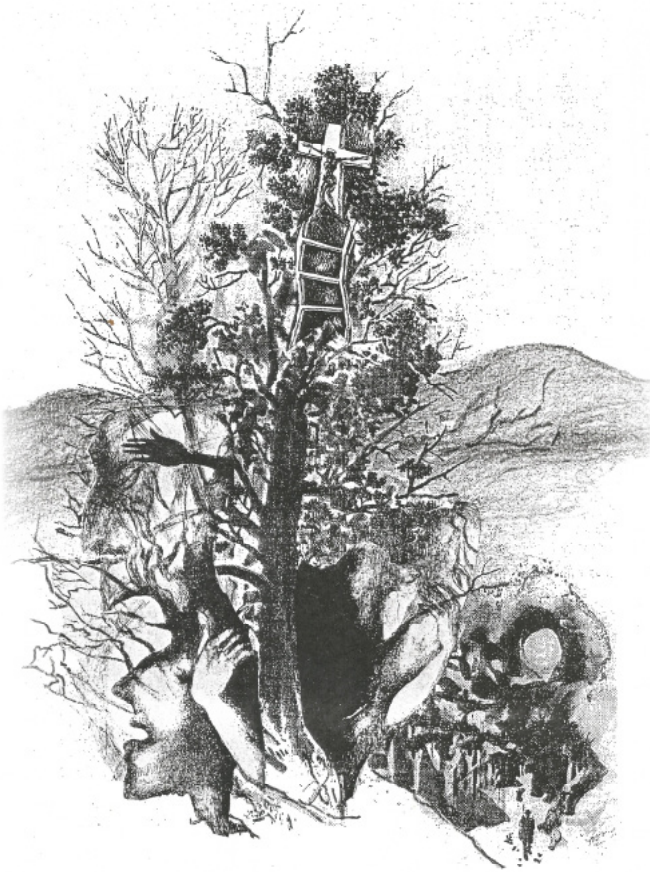

Ima a nemzetért
(Szent Pál évében)

Előbb házkutatások, kínzások, botütések,
majd csend, pikkelyes némaság,
csak a szú percegése hallatszik időnként a fában,
egy kattanás, a távolban riadt patkódobogás,
aztán újabb perek, kínzások, botütések,
jelentések, ezernyi akták,
az aktákon túl üres oldal,
ismerős csendfal, majd egyetlen sor csupán
a templomi félhomályból lábjegyzetként
pirossal beszúrva:
Vigyázzatok, nehogy felfaljátok egymást!

Becsukom magunkat, a félig átlapozott könyvet.
A lámpa fényét is tompábbra csavarom.
Hogy felejteni tudjam az olvasott sorokat,
az árnyak játékát nézem a falon,
a beszűrődő utcazajra figyelek,
az ujjaimmal egy ritmust dobolok:
ti-tá-ti ti-ti tá, ti-tá-ti ti-ti tá...
Hiába: maradék-maroknyi csendben
egyre súlyosabb lesz ölemben a könyv.

Vigasztalom hát magamat, magunkat,
a mellém kuporodó kérdezőt,
nehogy szomorúságában kétségbe essék,
vagy valami mérges gyökér szárba szökkenjen,

mint egykoron, hosszú évtizedeken át,
kárt okozzon, sokakat megfertőzzön.
Hiába a vigasz holdatlan éjben,
egyre súlyosabb lesz ölemben a könyv.

Ó, Saul, Saul, „a kiimádkozott”,
ki üldözőből menekülő lettél,
bátor Winkelried,
ki saját keblére
ellenségei lándzsáját szegezte,
mindenkinek mindene,
kérd az Urat, a Mennyei Atyát,
segíts, ó, könyörögj érettünk,
kilikiai tarzuszi Szent Pál!

Jártunk mi is a damaszkuszi úton:
köves, kopár fennsík, havas hegygerinc,
majd síkság, sárguló rozstáblák.
S folyók… Akár a szabadság!
A partszegélyek mentén
enyhe mézillat lengett.
S váratlan ekkor tűz lobbant az égből,
vakító fénye gyöngyözött a légnek,
a poros úton lángok apró mécsesei gyúltak,
s egy hang szólt:
maradj meg *a jóban,*
különben téged is lenyesnek!

Nem három napja, de húsz éve már,
hogy Ananiás keze megérintett minket
– *lásd az Igazat, és halld szájából a szót!* –,
mégis, még mindig hályog borítja szemünket.

Ó, Saul, Saul, „a kiimádkozott”,
ki mindenkinek mindene lettél,
bátor Winkelried,
hős Dugovics Titusz,
kérd az Urat, a Mennyei Atyát,
segíts, ó, könyörögj érettünk,
kilikiai tarzuszi Szent Pál,
nehogy *későn jöttnek számítson* nemzetünk!

Széttépett gyolcs

A parasztokat vasvillával a falhoz szegezték
filmkockaszerűen peregnek a részletek:
nagyszülők toporgó reszkető lépése
anyák holdudvarfény sikolya
összekulcsolt kezek imája
asztalra dobott kitelepítési végzés
elfogyó életek
csontos arcok késéles magánya
medúzás nyirkos nappalon
már nem vasvillával
de fegyverekkel állították
falhoz a családot
családod
megfakult tekintettel
számonkéri a tetteket
az átérzett kéjt
hogy valamit csak azért csinálnak végig
mert megtehetik
az idő végtelenségében
a törés szakadékká mélyül
érzed?
a seb ugyanúgy lüktet
s újak ütődnek testeden
testemen
virágzó bánat ül
a járdaszegélyen
a kapuk tövében

kutyavonítástól meggörbült éjszakák
morzejelezik a csendet:
ha nem fércelik össze
a gyolcs széttépett szálait
a fésületlen Rendet
erősek maradékai
hontalanná válik földrészén
– egy megkövesült cellahomályban
izzó-sercegésbe zárva –
az európai

Rorate

Rorate coeli desuper
– adventi várakozásban így áldalak,
Gáspár-, Menyhért-, Boldizsár-hittel
sivatagi csendben rendületlen megyek
megsebzett tájakon, hogy megtaláljalak.

Tüzet gyújtok kihűlt lépteid helyén
fázón, reszketőn,
s várom: lélektől lélekig
út szülessen benned, hogy elérhesselek
jászolnyi remény.

Örökségem ennyi: egy kifosztott nemzet
hét sebből vérző sebe,
Krisztus hét szava a keresztfán,
megtört, elárvult népek
s egy prófétai jóslat:
nubes pluant iustum
– skandálom egyre az imámat.
Árnyas délelőttön szemedbe rejtőzöm,
akár egy megtestesült Igen,
olyan kedves vagy nekem,
s csillag nyomán, elhagyott tájakon
hontalan keresem benned a hazámat.

Árva istállóban szalmára térdelek:
rorate coeli desuper, s születést várok.

Ezen az éjjelen harmatozzatok,
az Igazat hozzátok magasságos egek,
a tüzes fényeket,
hogy végre elérhess engem,
elérjem benned a tengert,
a rám simuló szemed barna pillantását
leoldom magamról az egyetlen kincsem,
sarutlan, magányos éjjelen
eléd teszem aranyom, mirhám és tömjénem.

Könnyek

I.

Sírásom
tóba hulló könnycsepp
amikor távozom
emlékem szétteríted
szétterítem az álmot
lépteim gyorsak
a vashídon
egyre gyorsabbak
lesznek
s az arasznyi csendben
hiába várok
elkísérnek
a kettéhajtott
összegyűrt nappalok

II.

Tekinteted
elhagyom
mégis égeti a hátam
amikor szembejössz
velem az utcán
kereslek tétován
az idegen
folyondárfalon
megfordulok
megállsz
arcom arcodban

kettévált ikon
s elnémul kezemben
a telefon

III.

Ülök a padon
a nyárutó
perzselő sugarától
fázom
betakarhatnál
– gondolom
hozzád búvva –
de te csak méred
az időt
a lehulló könnycsepp
sikolyát
amíg vacogva
a patakba ér

IV.

Olyan szomorú
a szemed
amikor meglátom
szemedben
a tekintetem
hosszú
nyúlánk
akár éjjel
a kék ég után
kapaszkodó
kihunyó hársfa

V.

A tó mélyéről
könnyeimet
összegyűjtöm
üvegbe zárom
mielőtt a fagy
feszületté
dermesztené
a kitárt karokat
tekinteted
eloldom
s a bezárt
királyi
kapu mögött
emléked
mindörökre
szétterítem
a parton

Jelek

hiller transz – olvasom az úton,
egy jelet a szöveg nélküli tájban,
utánanézek az ablakból tompán,
a kamion egyre fut, robog,
kapaszkodik a vonat után,
plakáttá nyúlva versenyez vele:
transz, szállítás, mögött, keresztül, át,
valahol túl
álomszerű önkívület, elragadtatás,
de ugyan ki az, mi az a hiller? –
a jeleket kutatom, olvasom újra,
a betűsor azonban lemarad,
szétpereg valahol,
belepecsételődik talán a tájba,
s már a tájék nyelve, teste van jelen,
mentális képek,
kopárló bokrok, fák,
szürke villanypóznák,
rajzolattá nyúló szántóföldek,
s a messzeségből kibomlanak,
megnőnek, majd elmaradnak
a filmkockává szelídülő
tokaji hegyek

az elhagyott síkság
a szívemben egyre nő…

nem, nem akarlak olvasni tovább! –
médiumként a médiumról
gyorsan becsukom szemem…,
de hiába, jelen vagy így is
a vonatkattogásban
üzenek, üzensz a burjánzó homályban,
s újra a szántókra nyílik a szemem
az őszi kopár föld testére
fekszik, fekszem meztelen,
és kizöldül köröttem a rög,
az út menti barázda…

szeretlek –
rajzolom az ablaküvegre,
akár egy kislány: ujjam a pennám
szeretlek
szeretlek
szeretlek
fut végig parcellán,
fatörzsön, házfalán,
ráíródik egy újabb transz
betűvilágára
– talán megint egy hiller? mindegy –
fut, robog a kamion a vonat után,
plakáttá nyúlva versenyez vele:
szeretlek –
olvasom az oldalán,
szeretlek, szeretlek
ismétlem újra,

szeretlek
kapaszkodik a kocsi az IC után,
a betűsor azonban leválik róla,
s állandó jelként a változékonyságban,
mint örök lenyomat
csak velem fut tovább

Becsukott könyv

Mint tolvaj sötétlő éjjelen
az elhagyatott utcán,
a mondatokba lopóztál
észrevétlen, némán.
Különben el is feledhetlek,
csuktam be a könyvem,
néhány nap, hónap, év talán
s emlékké válsz bennem.

Akár egy médium – forgatom
a testeddé vált könyvet:
hiányozni fogsz-e vagy sem,
már teljesen mindegy.
A szavaid gyilkoltak megint,
nem tudom, mit tegyek:
rejtselek a könyvespolcra,
vagy elégesselek?

Vagy átkötlek dróttal gondosan,
mint féltve őrzött kincset,
s a szobafalra helyezlek,
akár egy objektet.
S mit rejt magában az alkotás,
többé nem kérdezem,
tárgyként szemléllek akkor is,
ha fázom, éhezem.

A bánatom talán majd enyhül
az eltemetés után,
így gondoltam, véltem balgán
azon az éjszakán.
Imára kulcsolódott kezem,
hogy aludjak végre…,
s az Úrnak skandáltam neved
tégedet keresve.

Kordillerák

Megérint
ajkad
a bőröm
pórusok
rezzenése
áthevült
parázs

sejtembe
épül
a bánat
az Atacama-
csend
flamingó
szárnycsapás

zúzmarás
mérföldet
növeszt
hiányod
az éjben
hintázó
holdsugár

összeér
két
távoli
földrész
az árnyban
az Andok
lábainál

A Hortobágyon

Marhavagonok,
öklök, ostorcsapások,
birkahodály-fekvőhelyek,
vagonok, juhaklok,
meggörbített disznóólak,
szöges bakancstalpak:
reszkető hajnalon
megölték őket,
de harmadnapon
feltámadtak.

Koncepciós per

T. Zs.-nek

Aki teret ad a *tolvaj*oknak,
maga is tolvajjá válik.

Nő még szarvacskája a kőnek

Szavak hevernek az asztalon,
sánták, bénák, csillagszeműek:
akár egy népmesei juhász tekintete.

Ne féljetek hát!
Nő még szarvacskája a kőnek
(csig ab iga gyereki…),
s lesznek még egyszer a kévében
bronzarany búzaszemek.

Ne feledd!

Két iskolatragédia margójára

Az üres szemű csendben
egy megkopott hajnalon
ha tarisznyádból elfogy
az utolsó falat
ha a közönytől megtörpült
kétrét hajtott éjszakán
a magány szétfeszíti
az öledbe zárt rezzenéstelen
lélekharangot
s akit szerettél
többet már nem vár rád
a szomorúfűz parton ülve
a kopott barna padon
ahonnan mindig átültetek
a rejtett farönkre
ha hiába számolod
a homokórán lepergő
gyöngyöző szemeket
amikor könnybarázdás nappalok
illata lengi be szobád
s a félhomályban
árnyak vonulnak végig a falon
s a tesztlapon hiába olvasod
sehogy sem érted már
az összemosódott sorokat:

They then walked several miles
to the Jaguar
showroom int he Urals
industrial city of Magnitogorsk...
akkor ne feledd:
a sötét haragos felhők mögött
ott van a Nap
s még előbújnak az aranyló sugarak

Vigyázza lépteink

Előbb a kiscicám...
Pedig apró gyermekként
még Vegacillint is tettem a tejébe
a gyenge kis madárfiókát
tenyerembe zárva
kalmopyrines vízzel itattam
hogy éljen

később a nagymamám halt meg
majd a nagypapám
s kezdtem megérteni mi az élet

A nyuszim az állatorvosnál
egyhetes ápolás után
a kezemben tartva múlt ki:
Minden élet szent
még az is
ami emberi szempontból
alacsonyabb rendűnek tűnik –
jutott eszembe
a schweitzeri gondolat
s letöröltem könnyeim:

tudtam
ő is mellettünk lesz majd odaát
a picinyke teremtmény
akiket szeretünk ott lehetnek

hópehely tisztaságban velünk
s addig itt
palackozott álmaink kibontva
jelen és jövő feszülésében
kérjük a Mindenekfelettet
a legméltóságosabb Szentet
hogy vigyázza lépteink

Participáció

I.

Valaki
korbácsot
kap
koholt
vádat
tenyerébe
vasszöget
más
ecetet
epét
megdermedt
csókot
– kereszt-
szilánk
csőcselék-
tánc –
ruhátlan
életet

II.

Valaki
elárul
valakit
elárulnak
ma
holnap
s azután
újabb
és újabb
ostorcsapás
hasít
a magány
közöttünk
jár
lüktetnek
hústépő
tövisek
riadt
kakasszóra
megtagad
aki
szeretett

Találkozás

Elsőbbségivel küldtem
s ajánlva – ahogy kérted
már előtte való nap visszaszólt
hosszan csörgette a telefont
(többször is)
hívott hogy menjek
de hát tegnap érkeztem
s egyre rövidebbek a nappalok
most mégis arra gondoltam
a héten meglátogatom –
szólt mellettem a férjem
s a hosszú nap után
én csendben csak hallgattam
fáradtan tompán
fák házak villanypóznák
suhantak mögöttünk
megtörpült falvak
összerámolt gondok
akár egy megkésett találkozón
a zene halkan szólt
monoton ismételgette magát
mint megakadt tű
az összekarcolt lemezen

Engem minden feszélyezett:
az elképzelt összegyűlt tömeg
a megkésett bánatok

a csokorba kötött nyakkendő
– de a kigombolt ing is –
a kontyba tűzött haj
a bejegyzett s félretolt naptár
s már azon gondolkodtam
milyenek lehetnek
a sarkköri éjszakák
amikor a pezsgőspohár-koccanás
eltorzult üveghanggá dermedt
a szívem
heveset dobbant
a zene is pauzált:
megláttalak
betoppant Múlt
feltámadt Szenvedély…

A hosszú évek alatt
a szőkeséged bár szürkévé változott
mégis megismertelek…
izgatott lettem
a világ megszűnt körülöttem
s éreztem tudtam
megint falni kezded
az időt a jelenem
a jövőm is elveszed
s tested már újra a testemen
gyöngyöző nedved
arcomon ajkamon mellemen
mohón öleltél ölelsz

bebarangolod
a lankás tájakat
az erdőt
a csúcsokat
az elfedett
elrejtett
titkaim…

Egy perzselő nyári délután
– emlékszel? –
egyedül mentem le hozzád
ott feküdtél előttem
vonzó csábítással
már vártál
kínáltad magad
pedig csak felfrissülni akartam
a szomjam oltani kissé
mégis megkívántalak:
falánk lettem
romlott telhetetlen
s már bontottam a hajam
gomboltam
a blúzom
a szoknyám
szerteszét dobáltam
magam körül a ruhám
s meztelenül elmerültem benned…
Tudom öleltél mást is
drága Egyetlen

mégis szerettelek
édes csapodár
s még most is szeretlek
– döbbentem meg újra –
…igen szeretlek
te hűtlen Kedves
szeszélyes balga
szeretlek
te örök szépségű
TISZA

Lehetnénk egyszer

I.

Egymásba font ringások
gránitköves leanderek

gondolák nyílnak az égen
bizsergő tengerek

II.

Lehetnénk egyszer
tűzige szurdok
a torlódó allegro-lázban
akár a tenger

Egysorosok

Fibrilláció

Virrasztottam éjjel önmagam felett.

Tíz egysoros

Kigyúlt szemedben az elfeledett táj.

Kitakart nappalokba burkolódzom.

Csak akkor, amikor elalszik a vers.

Sátramban őzek lábnyoma üzen.

Ki tudja, honnan jönnek, akik visszatérnek?

Várod az estét, hogy pirkadjon.

A szél felhőbe tűzi haját: színes levélhalmon nyújtózik a reggel.

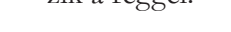

Az országúton várlak: „múlt és jövő metszéspontján”.

Lemeztelenül az éj arpeggiós rengeteg.

Óriássá nőtt, akár egy elfelejtett dal, szemedben a fény.

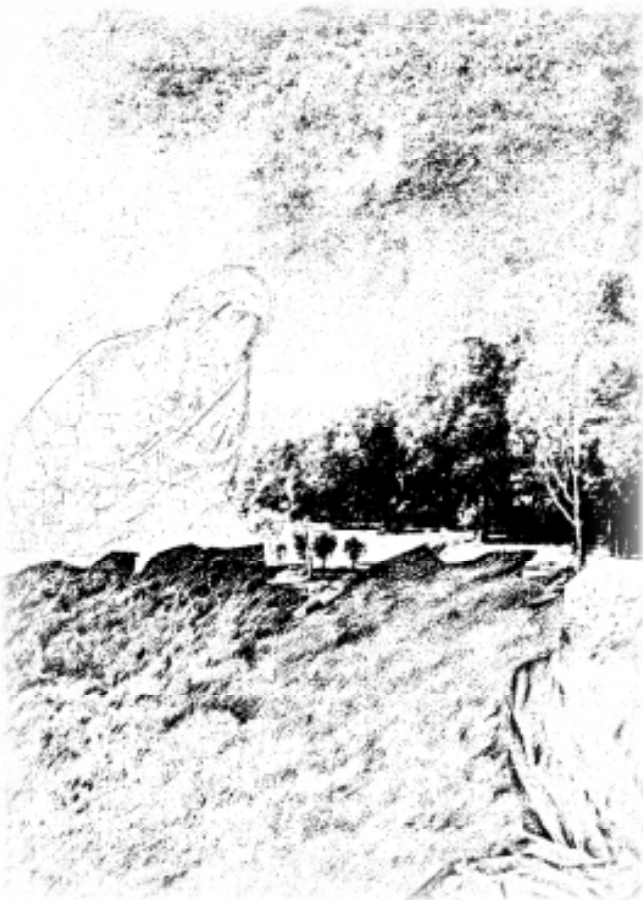

Habitusok

I.

Akár a hajléktalan

Egy mondattal a zsebedben járod az utcát.

II.

Akár a leggazdagabb

Egy mondattal a zsebedben járod az utcát.

Haikuk

Tavasszal

Fénylő szirének:
zabolázza a tájat
kései ének

Titok

Égi lombokba
gondosan betakartad
arcomba zártad

Amikor a csend

Napraforgók közt
holdudvaron jársz járok
amikor a csend

Valahol a végtelenben

Egybefonódik
benned és bennem a szó
üde zengzete

Idősíkok

Megsárgult szemcsék
délutánba sudárlik
minden pillanat

Írisz

Ég és föld násza:
hírnök kibontott szárnya
szivárványszínek

Mártírok

Arcodon könnyek
Fürtös jégkristályokra
vérük lecsöppent

Emlékezés

Cellányi visszhang
Meghasadt falak mögött
jeltelen sírok

Vakondka

Göncz Árpád A kisgyermek című egypercesének margójára

Foltos kisvakond
sír tenyeredben az éj
földszagú zápor

Dráma

Homokszemcsékre:
FÉRFI Még... Velem maradsz
NŐ Kő a kövön

Tankák

Félelem

A megnyesett fa
kizöldül mondták akkor
holdtalan éjjel
Elszárad mi virágzik
ha újra visszatérnek!

Egy jövendölés beteljesülésének kezdete

Pio atya nyomán

Hazánk kalitka
amelyből egy boldogság-
madár repül ki:
Európa őrzője
páratlan dicsősége

Vonyarcvashegy

Szent Mihály dombján
a kereszt árnyékában
meghajtod fejed:
a Mindenség kitárul:
villámfény szűztiszta láng

Talizmán-titok

Illatdús tömjén
korsók kicsordult bora
talizmán titka
őrizze házad népét
hollóéj világunkban

Tájkép

Megsebzett szárnyak
parttalan csillagzanak
hófedte tájak
Az ág végén sarkfény ring
érintetlen tisztaság

Tél I.

Nagy hópelyhekben
kunkorodik az idő
meztelen ágra –
bodza-hárs teaillat
akár Pickwick is lehet

Tél II.

Havazik megint
csak nézz ki az ablakon
a magány falán:
dacosan fodrozódnak
a kint felejtett percek

Bárhol

Levélerezet
kezedben nyíló virág
öröm-csillagfák:
zokogó kövek között
ébredve vigaszt találsz

Szurdokszemcsék

1.

A tengerparti homokba süppedt a kezük.
Lábukat a fodrozódó hullám meg-megsimogatta.
A végtelenre nyílt a tekintetük.
Először csak szótlanul nézték az ég és víz
kéklő összemosódását, majd egymásba fonódott
észrevétlen a két szempár: egy másik végtelen,
kifürkészhetetlen mélység, szurdokragyogás.
A pillantásuk maga volt a tenger
azon a délután
délibábos köntösbe burkolództak
surranó mélyen,
hogy észre ne vegye rezdüléseiket,
a kócos villámok erejét a szélben
a homlokűzte, vasléptű magány.

2.

A homokszemcséket végigpergette a kezén.
Mint a végtelen időt mérő fövenyóra
kihullott szemcséi, úgy gyöngyöztek végig
ujjain, lábán az aranyló percek.
Talán a hátuk mögött húzódó sziklafal sóhaját
szórta szét tenyerén, kézfején. A csapkodó víz
erejétől aláhulló durva tömbök görgetegkő-
s kavicsrészecskéit, a sebfoltos, holdfényittas
emlékeket, amelyek az idő végtelen
hullámölelésében tovább darabolódtak,
finom szemcsékké aprózódtak.
Ez jutott eszébe, mikor újra a dűnevarázsba nyúlt.
– Szurdokszemcsék. Egy sziklafal alázatos
magánya – pergette ezerfelé a parányló
szemeket. – Megadta magát a hullámzó tenger
tajtékos erejének.
– S az időnek… – fűzte hozzá a férfi, mert tudta,
hogy a percek kattogása akár virágszirommá is
könnyeződhet a köveken.
– Gyenge volt – folytatta a nő lemondóan,
s a távolba mutatott –, nem úgy,
mint azok a hegyek: szilárdan állnak.
Évszázados makacssággal.
– Makacssággal és sértődöttséggel.
– Sértődöttséggel? Nem értem, Teoktiszt – nézett
meglepődve a férfira.
– A víz, lásd, nem küzd érte, hanem a meghódított

szurdok homokszemcséit simogatja.
A férfi kezébe vette Taciána kezét:
– Ezt, amit itt tartasz. Ez az övé. A tengeré…
– Folytasd, kérlek, beszélj! – nyitotta ki tenyerét Taciána, hogy a másik tenyerébe hulljon a homok.
– A szurdokszemcsék és a tenger… Igen, a tenger… – kezdte elgondolkodva Teoktiszt.
– Olykor szemérmesen visszahúzódik öblébe, mintha felejteni akarná a csillogó, könnyes, pergő álmokat. Pedig csupán azt várja, hogy a párás csendben farkasvonítássá nőjön a hold, kerekded ragyogássá, s ha már csillagzanak az éjszakák, amikor már csillapíthatatlan vággyal szomjazza őt, akkor visszatér hozzá, hogy magához ölelhesse, a szurdokszemcséket vízével elkeverje.
A távolba nézett:
– Idegenek maradnak örökre azok a hegyek… Ismeretlenek, ridegek… Ezt a titkot kevesen értik meg. Ez a kiváltságosok ajándéka.
– Korlátok közé vagyunk szorítva. Az iszapos, medúzás idő rabjai vagyunk.
– Ne hidd, Taciána! – simogatta meg Teoktiszt a kedvese arcát. – Az idő az időtlenség lüktető, dobogó része. A kezdetbe torkolló vég. A nyiladozó kezdet… A korlátokat saját magunk építjük. Önmagunkért önmagunk ellen. Gondos tapogatódzással, hogy észre ne vegyük szomjúságunk határtalanságát.

S ha a feltámadt szél kisimítja az idő gyűrt ráncait,
ha kagylózúgás pengeti a kifeszített csendet,
akkor ismét látni akarjuk a tengert, az elfelejtett
hullámverést, a szurdokszemcséket…
Rabság és szabadság bennünk van.
Ha korlátainkat ismerjük, szabadok vagyunk.

3.

– S ha a szabadságba kétely feszül?
Kétkedés, lemeztelenített pólusokkal?
– A kétely: az aszály. Az aszály pedig az élet
sivatagredőkké töredeződése. Ne akard
a kitapinthatatlan lábnyomok útját követni
az éjben, mert kiszáradt kúttá nő benned
a szomjúság. S hiába szórod szét a felhőket
az égen: a szurdokszemcse semmibe porlad
a víz nélkül, a tengert pedig
kagylóléptékűvé zsugorítja a bánat.

4.

– Vannak érintetlen halmok is, melyet
a holdat vajúdó éjszakában a viharos széllel
csipkézett tenger szenvedélye korbácsolt
homokháttá, s később hiába hullámozta
újra és újra ölébe a vízszomjas részeket,
hiába várta a szurdok, hogy visszahozza
a messzire sodort szemeket, a tenger
a buckáról mégis elfeledkezett.
– Elmegy érte egy napon – simogatta meg
újra Taciána arcát a férfi. – Hiszen az is
az övé, a tengeré.
– A sérülések begyógyulnak?
– Egyszer feltámadnak a befedett halmok is.
Taciána ismét a dűnevarázsba nyúlt:
a szurdokszemcséket nézegette.
– Parányi napcsillámok – figyelte Teoktiszt
a lány játszadozását. – Akár az ég.
Amit a kezedben tartasz ugyanaz:
napfény vagy homokszemcsék.
A távolba mutat:
– Nézd, az apró ragyogásban
a parttalan világ összeér!

5.

A tengerparti homokba süppedt a kezük.
Lábukat a fodrozódó hullám simogatta.
A végtelenre nyílt tekintetük.
Szótlanul nézték a csodát: az ég és víz
kéklő összemosódását, majd egymásba fonódott
a két szempár: a másik végtelen,
a kifürkészhetetlen mélység, szurdokragyogás.
A pillantásuk maga volt a tenger.
Egyetlen csillogás.
Azon a késő délután délibábos köntösbe
burkolództak surranó mélyen,
hogy észre ne vegye rezdüléseiket,
a kócos villámok erejét a szélben
a homlokűzte, vasléptű magány.

Műfordítások

Katariina Aila Hämäläinen

(finn)

151. zsoltár
Dicsőítő ének

Áldjad, lelkem az Urat!
Uram, Istenem, mindennél nagyobb vagy!

Te alkottad a föld porát hogy az ő teste is legyen
a lelkedet adtad hogy fényeket keltsen
gesztenyét érleltél tárnákban derengést
a tekintete lett a barnálló mélység
gyógyír karomba zárt királyi lakosztály
jóságod fényében a fényed szórja rám
betölti életem balzsamos javakkal
húgocskámnak szólít a felkelő Nappal
s Te forrást növelsz az illatos sziklákon
patakok vízével szomjúságunk oltod
búzát is növesztesz kalászt kies helyre
táplálékunk kamrád megannyi bősége

Áldjad, lelkem az Urat!
Uram, Istenem, mindennél nagyobb vagy!

155. zsoltár
Hálaének

Tízhúrú hárfával, citerával, lanttal
dicséretet zengek, neked, én Istenem.

Égőáldozatul fehér bárányt hozok
sarumat leoldom a hajlékod előtt
meghajlok előtted mint száron i nárcisz
a nevedet áldja sudaras cédrusfa
a libanoni fa ahogy a madárnak
lakhelyet ad a hegy zergéknek vadaknak
úgy adsz otthont Te is az otthontalannak
jóságot kegyelmet illatos kenetet
tömjénező fákat balzsamos szerelmet

Tízhúrú hárfával, citerával, lanttal
dicséretet zengek, neked, én Istenem.

Szólítlak kedvesem az Úr ajándékát
s a kitárult kapun otthonodba lépek
kálmos nárdusz sáfrány dúsgazdag gyümölcsfák
fűszerezett borral édesgetsz megkínálsz
megoldom ruhámat liliomkertedben
nyoszolyádra fekszem Ajándék-Kedvesem
ajkadon mirha van király-illatolaj
gránátalmalombok takargatnak minket
szomjazó lelkemet arannyal díszíted
leomló hajamat gyönggyel ékesíted

Tízhúrú hárfával, citerával, lanttal
dicséretet zengek, neked, én Istenem.

156. zsoltár
Ima az üldözőkért

Átokzsoltár helyett
(Töredék)

…
Áldd meg Uram azokat kik gonoszt forralnak*
hogy a szívük jóra nyíljon…!

**vagy: ellenünk vannak*

158. zsoltár
Dicsőítő ének

Dicsőítem az Urat minden időben,
dicsérete ajkamon marad mindig.

Elhagyatottságban hozzá könyörögtem
segítségül hívtam szorongattatásban
nevét kiáltottam virradatkor s este
tenger morajában a szél zúgásában
kutattam a szavát susogó nádas közt
látta ínségemet megkönyörült rajtam
meghallgatta síró panaszom a mélyből
sebem enyhítette lábam bekötözte
olajjal a jelét homlokomra kente
felövezett engem erővel és pajzzsal
kiszáradt torkomat forrásvízzel mosta
áldom én az Urat mily nagy a jósága
a kitárt szívemet Kedvesemre bízta

Édesem-Kedvesem fölemelt engemet
kiszáradt torkomat forrásvízzel mosta
felövezett engem harmatos igékkel
üres tányéromba a föld javát szedte
kiürült poharam színültig töltötte
sugaras szemében fürdetem az arcom
hollóéj hajáért dicséretet mondok
olyan a két keze ha átkarol engem
mint Hold s csillag szerelme est-szürkületben

akár a hegyszirten vággyá nőtt cédrusfa
olyan a termete hozzám simult teste
áldom én az Urat mily nagy a jósága
a kitárt szívemet Kedvesemre bízta

159. zsoltár
Könyörgés

(Töredék)

kegyes légy déli szél
ne feledd ne ítélj
emelj föl ne rejtőzz
magasra ajkadra
szentélyed otthonunk
őrizz meg oltalmazz
tulkoknak szarvától
ordító oroszlán
…….
lábamat kezemet
tisztítsd meg övezd fel
légy kegyes figyelj rám
kicsordult mézillat
Liliom-Kedvesem
védd meg őt s engemet
…….
hallgasd meg könyörgő
szavamat Istenem!

160. ZSOLTÁR
KÉRŐ IMA

Minden gazellára tulokra szarvasra
legtisztább bárányra égőajándékra
kérlek benneteket erdők vadjaira
egyéves kosokra a szent áldozatra:
elfáradt Kedvesem mellettem megpihent
csendesen járjatok föl ne ébresszétek!

Fölmátkázott szívem áldd meg Uram kérlek
védőszárnyam tárd ki hogy általad védjem
szelek orkánjától pusztító tűzvésztől
forró lavinától kénköves esőtől
őrizzem Szerelmem az édeni kertet
s a kibontott álmát álmaimba fűzzem

163. ZSOLTÁR
KÖNYÖRGŐ IMA
(Töredék)

Támadj fel kegyes szél
légy erőnk úgy ítélj
……
elfogyott reményünk
kivetett hálóban
……
kicsavart tölgyek közt
elhervadt elszáradt
sáskák közt mocsárban
……
dühüktől oltalmazz
vérebek falkája
sátrunkba betörnek –
ne rejtsd el arcodat:
pajzs nélkül lépkedek
……
jóságod tartsa meg
Gazellám játékát
őrizd meg védelmezd
szárnyadat tárd ki ránk
áldássá tetted őt
Szerelmes-Kincsemet
……
könyörülj hallgass meg
én Uram Istenem!

165. zsoltár
Panaszdal

Hallgasd meg kesergő panaszom, Istenem,
Uram, tekints le rám az égből!

Csillagos éjszaka feldúlták szőlőnket
pusztító bogárral békákkal sáskákkal
elleptek bennünket
idegen lépett be aranyos sátrunkba:
elvitte Kedvesem…
mondjátok merre ment?
Utcákon tereken nappal és éjszaka
a völgyek aljában erdők lombosában
kicsavart tölgyek közt
keresem Kedvesem legdrágább Kincsemet
kibontott hajamat az eső áztatja
arcomat a könnyem
oroszlán barlangját vad párduc tanyáját
szomjazón bejárom
testem már erőtlen lábaim sebesek
a homlokom lángol
fázom és reszketek
félek hogy nem lelem sehol sem Kincsemet…
várjatok emberek áldott szelíd lelkek
hol lehet merre ment – Istenem – nem lelem
mondjátok nem járt itt elveszett Kedvesem?

166. zsoltár
Bánatos dal

Mézet csepegtettek
ajkaid Kedvesem
a búza javával
tápláltál engemet
félő riadt őznek
lombos otthont adtál
a hajnali ködben
subádba takartál
s én hárfán játszottam
a lábaid előtt
füvet sarjasztottam
olajfán víg hajtást
daloltam ujjongtam
az Úr színe előtt
s megnyitott szívemet
betöltötted jókkal
megnyitott szívedet
betöltöttem jókkal
megnyitott szívedet
gonoszul ellopták
megnyitott szívedet
előttem bezártad…
Merre vagy Kedvesem
sátradat hol lelem?
Végtelen a közel
s még messzebb a távol

merre jársz hol lehetsz
a szomszéd lankáson
távoli hegyormon?
Éhezem szomjazom
arcodat keresem
lenyugvó napfényben
kutatlak reméllek…
Csak egyetlen szóra
álljon meg Idegen
kérem el ne menjen
kedves Ismeretlen
mondja meg nem látta
Kedvesem keresem
kutatom nem lelem
hajnal van vagy éjfél?
Kapuknak zárait
megerősítették…
Ne menjen ó kérem
ugye itt van közel
nem mondta hová megy
talán el is vitték
nem tudja nem látta
s ti sem jó emberek…?

Gyászruhám felöltöm
könnyeim nem látja…
Gyászruhám felöltöm
könnyeim nem szánja…

168. zsoltár
Az Úr szava

Kitárom kezemet a szentély felé,
dicsőítem az Urat, mikor felkel a Nap.

az Úr szava betölti a pusztát
az Úr szava fönséges erő
az Úr szava hatalmas
égő lángoszlop
felolvasztja a viaszt
a megdermedt szirtet
szétzúzza a kevélyek várát
az Úr szava lesújt
széthasítja a fát
tölgyeket csavar ki
megroppantja a sziklát
az Úr szava fölszárítja
tengerek sírását
az Úr szava irgalom
az egekig fölér
elnémítja a hamis vad szélzúgást
az Úr szava hallatszik a forgószélben
a pelyvát széjjelszórja
a hasztalan ocsút
elrendezi sorsát az igazat félőknek
vizek fövenye az Úr szava tömjén
manna és déli szél
jósággal körülvesz bennünket

az Úr szava hősi pajzs
kard éle a harcban
hőségben fuvallat
az Úr szava a porból életet ad
az Úr szava alkot
életre hívja őt
felövezi magányomat örömmel
az Úr szava zúgó ár lesújtó villám
védi az árvát a búzaföld határát
– bízzál lelkem –
az Úr szava széttöri az ellenség nyilát

Kitárom kezemet a szentélyed felé,
s áldom, Uram, őket a Te áldásoddal.

Tartalom

Két kezem kezedben 5
Ima a nemzetért 11
Széttépett gyolcs 15
Rorate 17
Könnyek 19
Jelek 23
Becsukott könyv 26
Kordillerák 28
A Hortobágyon 31
Koncepciós per 32
Nő még szarvacskája a kőnek 33
Ne feledd! 34
Vigyázza lépteink 36
Participáció 39
Találkozás 41
Lehetnénk egyszer 45

Egysorosok

Fibrilláció 47
Tíz egysoros 48

Habitusok

Akár a hajléktalan 51
Akár a leggazdagabb 51

Haikuk

Tavasszal 53
Titok 53

Amikor a csend 53
Valahol a végtelenben 53
Idősíkok 54
Írisz 54
Mártírok 54
Emlékezés 54
Vakondka 55
Dráma 55

Tankák

Félelem 57
Egy jövendölés beteljesülésének kezdete 57
Vonyarcvashegy 57
Talizmán-titok 58
Tájkép 58
Tél I. 58
Tél II. 59
Bárhol 59

Szurdokszemcsék 61

Műfordítások

151. zsoltár
Dicsőítő ének 71
155. zsoltár
Hálaének 72
156. zsoltár
Ima az üldözőkért 74

158. zsoltár
Dicsőítő ének 75
159. zsoltár
Könyörgés 77
160. zsoltár
Kérő ima 79
163. zsoltár
Könyörgő ima 80
165. zsoltár
Panaszdal 81
166. zsoltár
Bánatos dal 83
168. zsoltár
Az Úr szava 85

ORPHEUSZ KIADÓI KFT.
1062 Budapest, Bajza utca 18.
E-mail: orpheusz.kiado@gmail.com
A kiadásért felel az
Orpheusz Kiadó ügyvezető igazgatója.
A szöveget gondozta: Erős Kinga
Tördelés, tipográfia: Pánczél András
Nyomdai munkálatok:
SZINKRON DIGITAL
NYOMDAIPARI KFT.
ISBN 978-963-9809-85-7

Kelemen Erzsébet
(Edelény, 1964)
Debrecenben élő író, költő, drámaíró, vizuális művész, irodalomtörténész, szaktanácsadó és minősített kutatótanár. Doktori (PhD) fokozatot 2011-ben szerzett. 2016-ban Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetésben részesült.

Vigasztalom hát magamat, magunkat,
a mellém kuporodó kérdezőt,
nehogy szomorúságában kétségbe essék,
vagy valami mérges gyökér szárba szökkenjen,

mint egykoron, hosszú évtizedeken át,
kárt okozzon, sokakat megfertőzzön.
Hiába a vigasz holdatlan éjben,
egyre súlyosabb lesz ölemben a könyv.

Ima a nemzetért
(részlet)

2500.- Ft
9 789639 809857